

**Pārskats par Šķēdes pagasta bibliotēkas
darbu 2016.gadā.**

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	4
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5
6. Krājums	6
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	7
8. Novadpētniecība	7
9. Projekti	7
10. Publicitāte	8
11. Sadarbības tīkla raksturojums	8
12. Pielikumi	8

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēka ir pašvaldības struktūrvienība, dibināta 1955.gadā.

Šķēdes pagasta bibliotēkas apkalpes teritorijā ietilpst Šķēdes pagasts - ar nedaudz vairāk kā 600 iedzīvotājiem, maz darba vietām un bez izglītības iestādēm. Bibliotēkai ir informācijas, izglītības un kultūras iestādes funkcijas, tā nodarbojas ar iedzīvotāju izglītošanu, iepazīstina ar dažādiem informācijas meklēšanas paņēmieniem un iespējām. Viena no bibliotēkas darba galvenajām sastāvdaļām ir drukāto izdevumu piedāvāšana lasītājiem. Līdzās bibliotēkārjam darbam bibliotēkai nākas veikt sociālās funkcijas. Bibliotēka veido pozitīvu kultūrvidi pagastā.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas. Pārskata periodā bibliotēkas akreditācija nav notikusi. Bibliotēkas atkārtotas akreditācijas atzinums spēkā līdz 2019.gadam.

2. Finansiālais nodrošinājums

Esošais finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu, taču nav attīstību veicinošs, jo mazs (par 263 EUR mazāk nekā iepriekšējā gadā). 2016.gada budžetā sākotnēji grāmatu iegādei tika paredzēti EUR 925 - nemainīgi vismaz sesto gadu, kaut gan grāmatu cenas pa šo laiku ir diezgan ievērojami pieaugušas. Gada laikā, ietaupot uz dažādām budžeta pozīcijām, summa grāmatu iegādei ir sasniegusi EUR 1153. Taču arī ar šādu finansējumu ir grūtības pietiekoši kvalitatīvi papildināt fondu, jo sevišķi nozaru literatūru, kura ir salīdzinoši dārga, tomēr mazāk izmantota nekā daiļliteratūra.

Periodikas abonēšanai bibliotēka gadā iztērē nedaudz vairāk kā EUR 600, tā tiek pasūtīta dažādu abonēšanas kampaņu un atlaižu laikā. Pieejamais preses izdevumu klāsts ir apmierinošs.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2014	2015	2016
Kopā (EUR)	9488	13905	10060
Pašvaldības finansējums	9488	10982	10060
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>		2923	

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2014	2015	2016
Izdevumi kopā (EUR)	9488	13905	10060
Darbinieku atalgojums (bruto)	5057	4865	5060
Krājuma komplektēšana	1506	2043	1780

Tāpat nepietiekamā finansējuma dēļ bibliotēkai ir problēmas ar nepieciešamā aprīkojuma iegādi. Nauda pietiek tikai nepieciešamākajām lietām, sīkām mēbelēm. Lielāka apjoma uzlabojumiem, piemēram, plauktu un apgaismojuma nomainīšanai, nepietiek. Problēma ir arī nelielais atalgojums, par kuru ir jāveic gan bibliotēkas vadītāja, gan apkopēja un tehniskā darbinieka pienākumi. Turklāt telpu tīrīšana nereti jāveic ārpus apmaksātā darba laika, jo laikā, kad bibliotēkā ir apmeklētāji, tas nav iespējams.

Budžets 2017.gadam joprojām - jau 7.gadu - ir ar norādi “iepriekšējā gada līmenī”, dažās pozīcijās pat zemāks.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2016.gadā Šķēdes pagasta bibliotēkā netika plānoti remontdarbi, jo kosmētiskais remonts tika veikts 2015.gadā, kad projekta rezultātā bibliotēka piesaistīja līdzekļus bibliotēkas telpu paplašināšanai.

2016.gadā bibliotēkā iegādāti 3 plaukti periodikas izvietošanai. 2017.gadā plānots iegādāties monitoru bibliotēkas vadītājas darba datoram, stūra galdu un krēslus.

Nodarbībās ar bērniem un jauniešiem bieži tiek izmantota 2015.gada projektā iegūtā laminēšanas iekārta (piem., radošā nodarbība “Mana grāmatzīme” u.c.)

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	1	6	4 teicami, 2 apmierinoši	
Plānie klienti	-	-	-	-
Multifunkcionālās iekārtas	1	-	teicams	-
Printeri	1		apmierinošs	-
Kopēšanas iekārtas	-	-	-	-
Skeneri	-	-	-	-
Citas iekārtas	3	-	labs	Laminēšanas iekārta, fotoaparāts, mobilais telefons

4. Personāls

Šķēdes pagasta bibliotēkā ir viens darbinieks, kurš veic gan bibliotēkas vadītāja, gan apkopēja un tehniskā darbinieka pienākumus. Bibliotēkas vadītājs ir darbinieks uz pilnu slodzi, ar vidējo vispārējo izglītību.

Šķēdes pagasta bibliotēkas budžetā 2016.gadā kursiem un tālākizglītībai bija piešķirti EUR 60, tāda pati summa šim mērķim ir arī 2017.gada budžetā.

2016.gadā bibliotēkas vadītāja apmeklējusi 11 Saldus pilsētas bibliotēkas organizētos seminārus, kā arī tālākizglītības kursus, kopumā 28 stundu apjomā:

*Valsts ieņēmumu dienesta e-vidē un e-pakalpojumu klāsts;

*Ievads autortiesībās;

*Novadpētnieku un reģionālo muzeju pārstāvju apmācības “Radošums muzejā” (Oskara Kalpaka muzejā);

*Radošums un tā izpausmes darbā ar bērniem un pieaugušajiem bibliotēkā (Izglītības un attīstības centrs “EGO”);

*Profesionālā konsultēšana (Latvijas Nacionālajā bibliotēkā).

2016.gadā bibliotēkas vadītāja kopā ar citiem Saldus un Brocēnu novada kolēģiem devusies pieredzes apmaiņas braucienā uz Sēlijas novadu bibliotēkām. Apmeklētas Viesītes pilsētas, Gārsenes pagasta, V.Ancīša Aknīstes pilsētas un Zalves pagasta Sproģu bibliotēkas. Tajās gūta pieredze par sadarbību ar kultūras darba organizatoru, par darbu skolas

reorganizācijas apstākļos, par novadpētniecības darba virzieniem un latviešu rakstnieku darbu popularizēšanu.

Pārskata periodā Šķēdes pagasta bibliotēkā nav notikušas izmaiņas personāla sastāvā, nav mainījušās darbinieka slodzes un izglītība.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Šķēdes pagasta ekonomiskā situācija ir neiepriecinoša. Pagasta teritorijā ir maz darba iespēju - pagasta iestādes, veikals un zemnieku saimniecības.

Kopš 2015.gada, kad Šķēdē slēdza pirmsskolas izglītības grupu, pagastā nav neviena izglītības iestāde. Pagasta bērni mācās dažādās Saldus un blakus novadu - Kuldīgas, Kandavas, Brocēnu novadu skolās un mājās atgriežas tikai ap plkst.16.00 un vēlāk. Ņemot vērā šo apstākli, bibliotēkas darba laiks ir pielāgots tā, lai bibliotēku varētu apmeklēt arī pēc skolas. Divas dienas nedēļā bibliotēka ir atvērta līdz 18.00, bet vienu dienu - līdz 20.00. Vakaros bibliotēka ir ļoti labi apmeklēta.

Neskatoties, ka pagasta iedzīvotāju skaits nemitīgi sarūk, bibliotēkas lietotāju skaits nesamazinās, bet pat mazliet pieaug. Ir regulāri bibliotēkas apmeklētāji, bet daļa bibliotēkā iegriežas retāk, piemēram, tikai vasarās (bērni, kas ciemojas pie vecvecākiem vai radiem). Nedaudz ir samazinājies lasītāju - bērnu skaits.

2016.gadā ievērojami palielinājies izsniegto periodisko izdevumu izsniegums. Tas saistīts gan ar to, ka periodika no šī gada tiek izsniegta BIS ALISE – i un uzlabojusies uzskaitē, gan arī ar to, ka lasītāji laika trūkuma vai citu apstākļu dēļ vēlas vairāk lasīt mazformāta iespaidarbus.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2014	2015	2016	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	232	254	278	+9,5%;+9,5 %
<i>t. sk. bērni</i>	104	107	104	+2,8%;-2,9 %
Fiziskais apmeklējums	4932	5391	5352	+9,3%;-0,7 %
<i>t. sk. bērni</i>	2796	2984	2921	+6,7%;-2,2 %
Virtuālais apmeklējums			41	
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)				
Izsniegums kopā	10179	11958	13149	+17,5%;+10 %
<i>t. sk. grāmatas</i>	7612	8093	5893	+6,3%;-27,2 %
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2168	3412	7202	+57,4%;+111 %
<i>t. sk. bērniem</i>	3474	4021	4121	+15,8%;+2,4 %
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	34,6 %	40 %	44,3 %	+5,4%;+4,3 %
Iedzīvotāju skaits	671	635	628	-5,4%;-1,1 %

Bibliotēkā nav pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem un tā nav aprīkota ar iekārtām cilvēkiem ar speciālām vajadzībām. Ja ir nepieciešamība, iespēju robežās cenšos nogādāt pieprasītos dokumentus lasītājam dzīvesvietā vai pa elektronisko pastu.

Situācijā, kad finansējums krājuma papildināšanai ir neliels, aktīvi tiek izmantots SBA pakalpojums. Šīnī jomā laba sadarbība izveidojusies ar Brocēnu novada Gaiķu pagasta un Gaiķu pagasta Satīķu bibliotēkām, Saldus pilsētas bibliotēku, Saldus novada Jaunlutriņu pagasta un Jaunlutriņu pagasta Ošenieku bibliotēkām, Lutriņu, Saldus pagasta bibliotēkām.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2014	2015	2016
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	164	283	179
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	169	247	170

Daudzi bibliotēkas lietotāji labprāt izmanto iespēju izmantot bibliotēkas datorus - izklaidei, informācijas meklēšanai, rēķinu nomaksai i-bankā, saziņai ar dažādām iestādēm, deklarāciju iesniegšanai VID. Protams, bibliotēkām bieži nākas palīdzēt, sniedzot konsultāciju, kā tas izdarāms.

6. Krājums

Komplektējot krājumu, tiek ņemtas vērā lasītāju izteiktās vēlmes pēc kādas konkrētas grāmatas vai noteiktas tēmas. Bērnu literatūra no kopējā eksemplāru skaita ir aptuveni trešā daļa - 2016.gadā bērnu literatūra ir 29,9% no jaunieguvumiem.

Preses izdevumi tiek abonēti uz gadu. Taču tas nenozīmē, ka laika gaitā nav iespēja pasūtīt vēl kādu interesējošu izdevumu uz īsāku laika periodu.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2014	2015	2016
Finansējums krājuma komplektēšanai	1506	2043	1952
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	1506	2043	1780
grāmatām	936	1188	1324
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	265	434	306
periodiskajiem izdevumiem	570	855	627
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	2,24	3,21	2,83

Krājums ir pilnībā rekatalogizēts. Lietotāji tiek apkalpoti automatizēti. Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2014	2015	2016
Jaunieguvumi	504	535	540
Grāmatas	125	214	171
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	23	26	51
<i>t. sk. bērniem</i>	51	83	59
Izslēgtie dokumenti	1840	487	217
Krājuma kopskaits	6248	6591	6914
Grāmatu krājuma apgrozība	1,6	1,7	1,2
Periodisko izdevumu apgrozība	2,1	2,6	4,2

Bibliotēkas lietotājiem ir iespēja izmantot divas datubāzes - Letonika un News. Lasītāji šo iespēju arī izmanto, tomēr vairāk un aktīvāk jāpiestrādā pie šo datubāzu popularizēšanas.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums"

Dabubāze	2014	2015	2016
Letonika	233	146	81
News	0	202	73

Parādnieki Šķēdes pagasta bibliotēkā tiek uzrunāti mutiski, telefoniski un sūtot e-pastus. Lielākā problēma pie krājuma komplektēšanas šobrīd noteikti ir nepietiekamais finansiālais nodrošinājums krājuma papildināšanai.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

2016.gadā Šķēdes pagasta bibliotēkā reģistrēti 104 lasītāji - bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Tas ir par 3 mazāk nekā iepriekšējā gadā. Bērni un jaunieši bibliotēku apmeklējuši 2921 reizi un viņiem izsniegts 4121 eksemplārs.

Tā kā Šķēdes pagastā nav nevienas izglītības iestādes, bērni no skolām atgriežas pēcpusdienā, laikā no 15.00- 17.00. Dienās, kad bibliotēka strādā ilgāk, ir ievērojami lielāks bērnu un jauniešu apmeklējums. Pasākumus bērniem labāk organizēt vasarā un skolēnu brīvlaikā, tad ir lielāks piedalījušos skaits. 2016.gadā notikušas radošās nodarbības "Papīra dzīvnieki", "Pūču balle", Ziemassvētku kartiņu darināšana. Vasarā, novadpētniecības konkursa "Rožentāls manā pagastā" ietvaros, notika radošā darbnīca stikla apgleznošanā, kurā piedalījās galvenokārt bērni. Radošās darbnīcas rezultātā tika izgatavots dekors bibliotēkai.

Bērnu un jauniešu vidū visiecienītākā nodarbe ir datoru un interneta izmantošana. Čaklākie lasītāji ir mazie bērni un vidusskolas vecumgrupa. Vidējā vecumposma bērnus lasīšanai piesaistīt ir grūti - tos, kas lasa, nav īpaši jāmudina, bet liela daļa lasa tikai obligāto skolas literatūru, un daļa nelasa pat to. Tas sakņojas jau ģimenē - vai vecāki un vecvecāki paši lasa, ir lasījuši priekšā mazulim, pēc tam kopā ar bērnu un mudina viņu lasīt pašam.

Šķēdes pagasta bibliotēkā bērni un jaunieši ir 37,4% no kopējā reģistrēto lasītāju skaita. 2016.gadā iepirkta 59 bērnu grāmatas, kas ir 34,5% no kopējā iepirkto grāmatu skaita. Norakstītas 9 bērnu grāmatas. 2017.gadā jāturpina darbs pie bērnu un jauniešu krājuma, attīrot to no novecojušiem darbiem, gan arī pārdomāti to papildinot.

8. Novadpētniecība

2016.gadā noticis viens ar novadpētniecību saistīts pasākums - novadpētniecības konkursa "Rožentāls manā pagastā" ietvaros Radošā darbnīca stikla apgleznošanā, kuru vadīja Šķēdes pagasta māksliniece Ina Brizgna. Par viņu izveidota tematiskā mape.

Gada gaitā gan no preses, gan citiem resursiem vākti un apkopoti materiāli par Šķēdes pagastu un iedzīvotājiem.

No bijušās Šķēdes pagasta pensionāru biedrības "Avots" iegūti foto albumi, kuri atbilstoši jāapstrādā.

9. Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (iss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
"Māksla ienāk bibliotēkā"	VKKF	500,00	Latviešu akvareļa un grafikas izstāde trijās Apvienotās Jaunlutrīņu un Šķēdes pagastu pārvaldes bibliotēkās	Neatbalstīts

Projekts neatbalstīts, pēc VKKF formulējuma- nav nozīmīgs valsts mērogā.

10. Publicitāte

Par pasākumiem bibliotēkā sabiedrība tiek informēta ar afišu palīdzību. Tās tiek izvietotas bibliotēkā un pastā pie ziņojumu stenda. Informācija tiek nodota arī mutvārdos un telefoniski.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Labā sadarbība ir ar kolēģiem Saldus un Brocēnu novados. Pie viņiem var vērsties gan grāmatu apmaiņā, gan pēc padoma un pieredzes dažādos man neskaidros un interesējošos jautājumos. Ļoti lieli palīgi ir Saldus pilsētas metodiķe Aija Pelīte un Informācijas resursu attīstības un metodiskā darba nodaļas darbiniecēs, īpaši Anita Grīslē. Pie viņām var rast atbildes un risinājumus dažādās situācijās. Ar pagasta pārvaldes vadītāju sadarbība laba.

12. Pielikumi

Novadpētniecības konkurss "Rozentāls manā pagastā"-radošā darbnīca stikla apgleznošanā kopā ar Inu Brigznu.

